

Ensemble
**OPERA
DIVERSA**

OPERA / HUDBA / MEDIÍ / ZEMĚPŘÍRODA

ONDŘEJ KYAS | PAVEL DRÁBEK

LABSKÉ HORROR OPERRY

13. září 2021 v 17.00
nádvoří FF MU, Brno

LABSKÉ HORRORROPERRY

Smějící se hlava (kantáta) – Labe (hydrologická árie) –
Mluvící dobytek (opera)

libreto

Pavel Drábek

hudba

Ondřej Kvas

režie a scénografie

Kateřina Křivánková

produkce: Kateřina Křivánková, Sylva Marková, Lubor Pokluda

grafika: Sylva Marková

vedoucí souboru : Jiří Čevela

OBSAZENÍ

soprán

Hana Kuželová

mezzosoprán

Veronika Chlebková

tenor

Zdeněk Nečas

Jakub Tuček

bas

Tomáš Chloupek

Pavel Slivka

Jiří Žouželka

housle

Jan Bělohlávek

klarinet

Lubor Pokluda

viola

David Křivský

fagot

Pavel Horák

Ensemble Opera Diversa uvádí v nové inscenaci Kateřiny Křivánkové milovaný i obávaný cyklus hororových minioper. Cyklus s názvem **Labské horrorperry** napsali dvorní diversní autoři skladatel Ondřej Kyas a libretista Pavel Drábek na motivy povídek Huberta Krejčího a Aleše Rolečka podle strašidelných legend a pověstí Pardubicka, Polabí a zejména tajemné Kunětické hory. Černý tancmajstr, smějící se hlava, mluvící kráva nebo zpívající Labe v opeře? Nejen to, ale i Božena Němcová, pardubický pohodný, zlá macecha a vyšinutá selka. To je v kostce obsazení horrorperry, které můžete s husí kůží a děsem v oku zažít na nádvoří Filozofické fakulty MU.

*Jiří Žouželka, Jakub Tuček, Hana Kuželová, Veronika Chlebková,
Vladimír Jindra a Pavel Slivka, foto: Vít Kobza*

Pavel Drábek
Operní detektivní laboratoř
aneb
Na kloub Labským horrorroperrám
předmluva k nové inscenaci
ve formě minioperního libreta z budoucnosti

Postavy:

Ředitelka EOD (Enterprise for Opera Detection), mezzosoprán

Detektiv, toho času beze hlasu; kdyby měl hlas, byl by to bas; nezpívá, jen sípá

Místo: Kancelář EOD kolem roku 2079. Ředitelka u stolu pracuje na dosud nevynalezených přístrojích. Něco pípne, něco zabliká a otevřou se dveře. Do místnosti byl teleportován Detektiv.

Ř. Detektive, podejte hlášení z průběhu pátrání naší operně detektivní agentury v kauze LHO – Labských horrorroperr.

D. sípá. Pokouší se mluvit (zpívat), skanduje bezhlasně do rytmu.

Ř. Co je? Neumíte mluvit?

D. sípavě přitaká, gestikuluje.

Ř. Ale nepovídejte! Nesmysl.

D. sípavě naléhá.

Ř. Takové bludy! Kdo to kdy slyšel?

D. znovu sípavě naléhá.

Ř. Pověry! Báchoroky! Žvásty!

Ještě mi budete tvrdit,

že vás to i o hlas připravilo!

Jste operní detektiv, ne operní okultista!

D. zcela vážně přitaká.

Ř. Prosím vás. Kauza LHO

že vás stála hlas? Napořád?

To říkejte někomu jinému,

ne mně, ředitelce EOD!

Víte, jaké operní detekce už mám za sebou?

Třeba tu Metařku, tu Nevěstu...

a málem i na tu Ponavu jsem přišla!

D. zoufale, nešťastně až plačtivě.

Ř. (*už s pochybností*). Myslíte? (*Váhá.*)

Věřit se mi nechce.

(Krátká mezihra, zatímco Ředitelka něco provádí na dosud nevynalezených přístrojích. Pak rezolutně)

Ne! Nenechám se odstrašit

nějakými pověrami –

Pcha! Prý dávná kletba!

(Posměšně) To je jak faraónská hrobka,

co nezvaným prý nosí smrt. Uáá! –

Pcha! Tohle je Pardubicko, a ne Luxor, člověče!

D. rezignovaně sípá.

Ř. Povídejte, co jste zjistil! Rychle!

Mě zajímá kauza LHO.

Vážný estetický zločin!

Je vám to jasné, detektive?!?

D. neochotně zasípá.

Ř. Dobrá, to už víme.

Vypjatý, exponovaný zpěv

v bezprostřední intimitě s divákem.

Víme.

Co dál?

Co s tím má společného horor? –

D. chce něco zasípat.

Ř. Ne, mlčte! Neskončila jsem!

Proč se v roce 2004 či 5

pachatelé dopustili hanobení opery?

Zesměšňující, profanační praktiky!

Bludařské bláboly z Pardubic!

Víte vy, kdo byl Krejčí? Hubert Krejčí?

A Aleš Roleček? Prý Tajemné kosti!

D. sípá.

Ř. (*zamyšleně*). Myslíte? Experimenty?

Nové tvůrčí formy?

D. přitaká.

Ř. Ale jak to máme chápat?

Je to vážné, nebo humor?

Hudebně je to závažné –

až na ty ironické šlehy –

pro zpěváky těžké,

pro muzikanty také –

ty party violové!

Hotové konkurzní!

Ty rytmičné svévolnosti!

D. sípá.

Ř. Že sledují rytmus a kadenci slov? Bah!

D. sípá.

Ř. Ale co ten děj? Ten příběh?

Smějící se hlava a démonický tančmistr!

Jak strachbudící pohádka,

ale na trauma leda!

A zpívající kráva!

A proč Božena Němcová?

Národní heroinka!

D. sípá.

Ř. (*s obavou*). Ale nestrašte, nechte toho.

Co mně by se mohlo stát?

D. sípá.

Ř. Stejně jak vám?

(Podezíravě) Jestli vy to jen nezkoušíte –
Co v báchorce dělá Němcová?

D. sípá jinak.

Ř. Ano, víme: folkloristka, protoetnografka,
sbírala pověsti, legendy, zvyky.

A co tam dělá ta árie Labe?

Odkdy řeka zpívá?!?

D. sípá.

Ř. *(pokorně).* Máte pravdu. Zpívá.

(Zostra) Proč ale brněnský soubor píše o Polabí?

O Pardubicích, o Kunětické hoře?

(Ř. zasípá.) Co je to?!? *(Zasípá.)*

D. sípá přitakavě.

Ř. No to mě podrž! *(Sípá.)* Co je...?!? *(Sípá.)*

D. sípá.

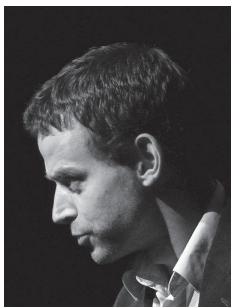
Ř. *(sípavě).* Zzzzáááhhhhhaadaaaa!!! Hhhoorroorr! *(Sípá.)*

Ř. a D. zpívají sípající duet, zatímco na obrazovkách se objeví temný a tajemný tok Labe na pozadí siluety záhadné Kunětické hory. Tma a sípání se přerodí v šustění větru a rákosí na blatistých březích Labe.

Konec

U Iva a jehněte a U čtyř jasanů, 25. května 2019

O AUTORECH

Pavel Drábek je zakladatel, libretista a do roku 2015 umělecký vedoucí Ensemble Opera Diversa. S Ondřejem Kyasem vytvořili několik celovečerních oper: *Pickelhering 1607 aneb Nový Orfeus z Bohemie* (2007), *Společná smrt milenců v Šinagawě* (2009), *Dýňový démon ve vegetariánské restauraci* (2010), *Ponava (Zmizelé řeky)* (2013) a *Čaroděj a jeho sluha* (2016) a téměř dvě desítky minioper. Pavel učí na univerzitě v Hullu a zabývá se divadlem, zejména doby Shakespearovy. Milovníci divadla ocení jeho knihu *České pokusy o Shakespeara* (Větrné mlýny, 2012) o dobrodružných dějinách českého shakespeareovského překládání.

Ondřej Kyas je hudební skladatel a hudebník, zakladatel a dvorní skladatel Ensemble Opera Diversa. Vedle celovečerních oper a minioper je také autorem instrumentálních a vokálně-instrumentálních kompozic, často s duchovním zaměřením (*Introitus pro smyčcový*

orchestr, Magnificat, Te Deum laudamus, Stabat Mater pro orchestr, varhany, sóla a dva sbory). Nepřehlédnutelná je skladatelova dovednost ve zhudebnění jakéhokoliv textu, což se nejvýrazněji projevuje v jeho operní tvorbě. Jakkoliv je Kyasova hudba současná, zůstává přístupná, srozumitelná a nezříká se emotivní roviny. Hrál a autorsky se čínil v řadě brněnských alternativních a bigbítových kapel. Od roku 2016 je členem skupiny Květy, od roku 2014 skupiny Mucha.

Kateřina Křivánková (roz. Reichová) po maturitě na obchodní akademii v Blansku vystudovala klasický zpěv na konzervatoři v Brně (ped. vedení Mgr. Regina Jürgens). Nyní je studentkou operní režie na JAMU v Brně (ped. vedení doc. Václav Málek). Již před nástupem ke studiu režie se Kateřina autorsky podílela

na mnoha inscenacích a projektech. Byly to např.: kabarety *Melouween* a *Tohle není můj šálek kávy* (2013-2014), projekt mapující lidovou tvorbu *Blansko a okolí ve folklórních písních* (2014), autorská pohádka *Koupili si rybičku* (2017) a další (vše bylo uvedeno v Divadle Kolárka). Dále napsala a režírovala zpěvohru *Byla cesta ušlapaná* (Divadlo Kolárka,

2014), inscenaci *Třídte odpad* (Studio Devítka, JAMU, 2018) nebo inscenaci na motivy povídky *Divá Bára* od Boženy Němcové *V proudu* (Divadlo Kolárka a hosté, 2018). Kateřina také režírovala jednoaktovou operu Iva Jiráska *Medvěd* (Studio Devítka, JAMU, 2018) nebo operu Domenica Cimarosy *Il Matrimonio segreto* v původním italském jazyce (Divadlo na Orlí, 2019, dirigent Damiano Binetti).

Kromě divadla se Kateřina věnuje interpretaci písní současných autorů i vlastní tvorby (série koncertů *Počta Zuzaně Navarové*, *Písně Jiřího Bulise*, vlastní autorská hudební skupina *eLiška,...*) a zajímá se o fotografii (autorské výstavy *Kousek z tebe* a *Bratislavská 61*).

Ensemble Opera Diversa je nezávislý soubor profesionálních hudebníků a zpěváků, kteří se soustředí na objevné hudební a divadelní programy. Vedle klasické tvorby je jádrem činnosti původní komorní hudba a opery z dílny Ondřeje Kyase a Pavla Drábka. Od počátků (1999) se ze souboru vyvinula hudební společnost, která uskutečňuje kolem dvaceti vystoupení a představení ročně. Na svém kontě má sedm celovečerních oper, dvě desítky autorských minioper, desítku původních orchestrálních skladeb a velké množství klasického repertoáru.

Komorní orchestr vznikl v roce 2005, od počátku jej

vede koncertní mistr **Jan Bělohávek**. Ensemble Opera Diversa uvádí ve vlastní produkci obvykle tři až pět tematických koncertních projektů. Jednotlivé programy propojují tvorbu 20. století se skladbami soudobými, především díly kmenového autora Ensemble Opera Diversa Ondřeje Kyase a spřízněných autorů. Ve smyslu hledání a formulace vlastní poetiky soubor usiluje o vytváření posluchačsky objevných programů – nepřináší banální nebo notoricky známé kusy, vyhýbá se ale i úzkému vřazení do proudu soudobé vážné hudby. Svou dramaturgií i interpretačním nasazením usiluje o dialog s otevřeným posluchačem.

*Zdeněk Nečas, Jakub Tuček, Veronika Chlebková, Jiří Žouželka
a Pavel Slivka, foto: Vít Kobza*

NEJBLIŽŠÍ KONCERTY A PŘEDSTAVENÍ

ENSEMBLE OPERA DIVERSA

17. září 2021, 15:00

Městská strašidla

Šapitó v Björnsonově sadu

KRÁL | KYŠPERSKÝ – KYAS | KYŠPERSKÝ –
DOUBRAVA | KYŠPERSKÝ

Humoristický cyklus dětských minioper v režii Lukáše Kopeckého
v rámci festivalu Polárkový dort

6. října 2021, 19:00

JAN NOVÁK 100

Besední dům

NOVÁK

Novákovský koncert s výběrem děl pro komorní orchestr
v rámci festivalu Moravský podzim

15. října 2021, 19:00

Kočár do Vídně

Mahenovo divadlo

NOVÁK

Divadelní inscenace připravovaná ve spolupráci s činohrou
Národního divadla Brno s živým provedením filmové
hudby Jana Nováka ke snímku Karla Kachyni podle novely
Jana Procházky

Termíny letošních repríz na www.ndbrno.cz/program/

9. listopadu 2021, 19:00

Imaginárium

Konvent Milosrdných bratří

LEJAVA – RAUTAVAARA – KÖRVITS – MANOLIOS

Snový a melancholický program se sólisty Katarinou a Milanem
Pařovými a dvěma světovými premiérami

www.operadiversa.cz

www.facebook.com/operadiversa

MINISTERSTVO
KULTURY

B | R | N | O

Představení se uskutečňuje za finanční podpory
Ministerstva kultury ČR a statutárního města Brna.
Podpořte nás, číslo účtu 205149060/0300. Děkujeme!